

Styre: Fakultetsstyret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Styresak: 87/16

Møtedato: 13.12.2016

Dato: 28.11.2016

Arkivsaknr: 2016/4854-WEF

Budsjett 2017 - fordeling av faste stillinger

Det er et viktig mål for fakultetet å sikre avsetning til nye faste vitenskapelige stillinger. Ressursdisponering til faste stillinger må også sees i sammenheng med den framtidige ressursituasjonen ved fakultetet, og i lys av den utvikling som kan ventes i studiepoengproduksjon og forskningsaktivitet. Det er viktig å opprettholde en rimelig balanse mellom lønns- og driftskostnader for å ivareta en god ressursfordeling.

Fakultetsledelsen har i sak 86/16 om budsjettfordeling for 2017 foreslått at det settes av midler til 12 faste vitenskapelige stillinger. Det avsettes også ressurser til 7 rekrutteringsstillinger. Det innebærer at mens vi ved inngangen til 2017 har 116 faste vitenskapelige stillinger som inngår i rekrutteringsmodellen, vil vi ha 128 stillinger ved inngangen til 2018. Vi vil da ha en undervisningskapasitet på omtrent samme nivå som i 2015.

Faste vitenskapelige stillinger fordeles etter kriterier fastsatt i fakultetets langsiktige rekrutteringsstrategi. I denne saken legges det fram forslag til fordeling av disse stillingsressursene.

Kriteriene i rekrutteringsmodellen

For å nå målene for fakultetets virksomhet, er det viktig å ha gode rekrutteringsprosesser ved tilsetting i faste vitenskapelige stillinger. Dette forutsetter for det første at det gjøres et grundig arbeid med selve tildelingsprosessen, og dernest at fagmiljøene legger forholdene til rette for å kunne rekruttere de beste kandidatene.

I fakultetets langsiktige rekrutteringsstrategi, som ble vedtatt i 2002 sak 24/02, vektlegges en rekke kriterier ved tildeling av vitenskapelige stillinger:

- Forskningsaktivitet og publisering
- Undervisningsaktiviteten ved de enkelte institutter slik den framstår i budsjettmodellens undervisningsregnskap
- Formidlingsresultater
- Evalueringsresultater – særlig de nasjonale fagevalueringene
- Kjønnsbalanse
- Aldersfordeling og rekrutteringsintervall
- Ekstern finansiering
- Ressurspersoner – rekruttering av spesielt kvalifiserte fagpersoner

Undervisningsregnskapet er det kriteriet som i hovedsak har vært lagt til grunn for tildeling av

faste stillinger. Undervisningsregnskapet omfatter grunnressursene (målt i timer) som et institutt bør ha for å kunne drive sin undervisningsvirksomhet uavhengig av antallet studenter. I tillegg tildeles det timer for faktiske produserte årsenheter. Timetallet blir så sammenlignet med antallet faste vitenskapelige stillinger (målt i timer avsatt til undervisning). På denne måten beregnes det over- eller underkapasitet i forhold til undervisningsbelastningen generelt på fakultetet, se vedlegg 1.

Når et institutt mister en stilling, blir stillingen ikke automatisk replassert. Dette skjer først etter en samlet vurdering av bemanningsbehovet ved fakultetet. Dette betyr at målingen av et institutts undervisningskapasitet i regnskapet er *et relativt mål*, som vil være påvirket av de andre instituttenes kapasitet og fakultetets samlede kapasitet.

Bemannings situasjonen og aktiviteten ved de enkelte instituttene

Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap

Instituttet har nå 13,5 faste vitenskapelige stillinger som inngår i fakultetets rekrutteringsmodell. Instituttet vil ha naturlig avgang i en vitenskapelig stilling i 2017 og to i 2018. Instituttet fikk tildelt en vitenskapelig stilling i budsjett 2014 og en i budsjett 2016.

Studiepoengproduksjonen gikk betydelig ned i 2013, men hadde oppgang i 2014, men en ny nedgang i 2015. Studiepoengproduksjonen pr vitenskapelig ansatt ligger på gjennomsnittet ved fakultetet. Som det fremgår av undervisningsregnskapet har instituttet en underdekning i bemanningen på 2,1 årsverk i forhold til aktivitetsnivået.

Instituttet hadde to doktorgrader i 2014 og fem doktorgrader i 2015. Instituttet har hatt en forholdsvis jevn og god publikasjonsaktivitet og har økt i 2015 og ligger høyest i forhold til gjennomsnittet av antall publikasjonspoeng pr ansatt.

Den eksternt finansierte aktiviteten har vært jevnt rundt kr. 7,6 mill. de siste tre årene

Institutt for geografi

Institutt for geografi har 14 faste vitenskapelige stillinger som inngår i fakultetets rekrutteringsmodell. Instituttet ble tildelt en fast vitenskapelig stilling i budsjett 2016. Som det fremgår av undervisningsregnskapet har instituttet en liten overkapasitet i bemanningen på 0,1 årsverk i forhold til aktivitetsnivået.

Studiepoengproduksjonen har vært jevn de siste årene, men ligger litt under gjennomsnittet på fakultetet i forhold til antall vitenskapelige årsverk. Doktorgradsproduksjonen ved instituttet har over lengre tid vært noe lavere enn de øvrige instituttene. Instituttet hadde ingen doktorgrader i 2014, men to i 2015.

Instituttets publikasjonsaktivitet har gått ned de siste årene men hadde en økning i 2015. Instituttet ligger fortsatt lavt i forhold til antall publikasjonspoeng pr vitenskapelig årsverk.

Den eksternt finansierte aktiviteten har ligget jevnt de siste tre årene, og i 2015 var den kr. 3,1 mill.

Instituttet fikk i 2015 finansiering fra rekrutteringsprogrammet i Bergens forskningsstiftelse til prosjektet SpaceLab med Håvard Haarstad som prosjektleder. Ordningen har som formål å gi talentfulle unge forskere gode rammebetingelser, og medvirke til å realisere potensial for å oppnå "international excellence". I avtalen med BFS ligger det en forpliktelse for fakultetet om å lyse ut en fast stilling innenfor prosjektleders forskningsfelt før utløpet av

prosjektperioden. Håvard Haarstad har allerede oppnådd kvalifikasjon som forsker I og vil være kvalifisert til å søke en professor stilling ved fakultetet.

Systemdynamikk

Systemdynamikk er en forskningsgruppe under Institutt for geografi, men teller i undervisningsregnskapet som en egen enhet. Systemdynamikk ble sist tildelt en stilling i 2007 og har tre faste vitenskapelige stillinger. Gruppen har en naturlig avgang i 2017.

Som det fremgår av undervisningsregnskapet har gruppen en liten overdekning på 0,3 årsverk i forhold til aktivitetsnivået.

Gruppen gir undervisning i hovedsak på mastergradsnivå og studiepoengproduksjonen pr vitenskapelig ansatt er over gjennomsnittet på fakultetet. Gruppen hadde ingen doktorgrader i 2014 eller 2015.

Den eksternt finansierte aktiviteten har hatt en nedgang fra kr. 2,6 mill. i 2014 til kr. 1,9 mill. i 2015.

Institutt for informasjons- og medievitenskap

Instituttet har nå 27,5 faste vitenskapelige stillinger som inngår i fakultetets rekrutteringsmodell. Instituttet fikk tildelt en fast vitenskapelig stilling i 2014. I 2015 ble instituttet tildelt 3 nye faste stillinger knyttet til Media City Bergen. Disse stillingene finansieres av en øremerket bevilgning fra Universitetsdirektøren ut 2017, og skal deretter finansieres gjennom nye øremerkede studieplasser og studiepoengproduksjon. Instituttet fikk tildelt 1,5 vitenskapelig stilling i 2016 og finansierer 0,5 stilling selv av frikjøpsmidler.

Instituttet hadde oppsigelse i to stillinger i 2015, begge knyttet til den informasjonsvitenskapelige delen av instituttet, og instituttet har hatt naturlig avgang i en stilling i 2016.

Undervisningsregnskapet viser nå en underdekning på 1,9 årsverk i forhold til undervisningsbelastningen.

Studiepoengproduksjonen har økt både i perioden 2013 – 2015 og ligger litt høyere enn gjennomsnittet på fakultetet fordelt på antall vitenskapelige årsverk. Instituttet oppnådde fire doktorgrader i 2014 og fire i 2015.

Instituttet har hatt en liten nedgang i publisering i 2014 og 2015. Instituttet er blant de med det høyeste gjennomsnittet på fakultetet for publisering per vitenskapelig årsverk.

Den eksternt finansierte aktiviteten har en oppgang fra kr 5,5 mill. i 2014 til 6,2 mill. i 2015.

Institutt for sammenliknende politikk

Institutt for sammenliknende politikk har 18 faste vitenskapelige stillinger som inngår i fakultetets rekrutteringsmodell. Tre stykker vil gå av for aldersgrensen i løpet av 2017.

Instituttet fikk tildelt en ny stilling i 2014 og i 2016. En person med langvarig permisjon kommer tilbake i 2017. Undervisningsregnskapet viser nå en liten overkapasitet på 0,2 årsverk i forhold til aktivitetsnivået.

Instituttets studiepoengproduksjon har holdt et jevnt høyt nivå de siste årene, men gikk ned i 2014, og har økt betydelig igjen i 2015. Produksjon er blant de laveste fordelt på antall årsverk. Antall publikasjonspoeng pr. vitenskapelig årsverk ligger noe lavt i forhold til

gjennomsnittet ved fakultetet. Det ble avlagt to doktorgrader i 2014 og fire i 2015.

Den eksternt finansierte aktiviteten har hatt god vekst de siste tre årene, og økte fra kr. 6,1 mill. i 2014 til kr. 7,9 mill. i 2015

Institutt for sosialantropologi

Instituttet har 14,5 fast ansatte i vitenskapelige stillinger som inngår i fakultetets rekrutteringsmodell. Undervisningsregnskapet for 2017 viser en overdekning på 1,0 årsverk i forhold til aktiviteten, men instituttet har to langvarige permisjoner som kan bli ytterligere forlenget.

Studiepoengproduksjonen har gått ned de siste årene og instituttet har den laveste produksjonen pr. vitenskapelig ansatt ved fakultetet. Instituttet har over tid hatt en god doktorgradsproduksjon med hele 8 doktorgrader i 2015.

Instituttets publisering økte betydelig i 2014 og i 2015. Instituttet er en av de med høyest produksjon av publikasjonspoeng pr vitenskapelig ansatt ved fakultetet.

Instituttet har den høyeste eksternt finansierte aktiviteten ved fakultetet, og har hatt en fin økning fra kr. 9,1 mill. i 2014 til kr. 13,7 mill. i 2015.

Sosiologisk institutt

Sosiologisk institutt har 11,9 faste vitenskapelige stillinger som inngår i fakultetets rekrutteringsmodell. Instituttet hadde en oppsigelse i en vitenskapelig stilling i 2016 og i tillegg vil tre stykker gå av for aldersgrensen i løpet av 2017. Instituttet fikk tildelt en stilling i 2016. Det fremgår av undervisningsregnskapet at instituttet har en underdekning på 1,7 årsverk i forhold til aktivitetsnivået.

Studiepoengproduksjonen har økt noe de to siste årene, men er fortsatt lav fordelt på antall vitenskapelige årsverk. Instituttet oppnådde tre doktorgrader i 2014, og tre i 2015.

Instituttet har høy publiseringsaktivitet, og hadde en økning fra 2014 til 2015. Instituttet er en av de med den høyest produksjonen av publikasjonspoeng pr vitenskapelig ansatt ved fakultetet.

Den eksternt finansierte aktiviteten har hatt en fin vekst de siste tre årene, og økte fra kr. 3,5 mill. i 2014 til kr. 5,6 i 2015.

Institutt for økonomi

Institutt for økonomi har 14 faste vitenskapelige stillinger som inngår i fakultetets rekrutteringsmodell. Instituttet har i tillegg tre faste stillinger knyttet til trygdeøkonomigruppen som finansieres av NFR t.o.m 2018 og som ligger utenfor rekrutteringsmodellen. I tillegg finansierer fakultetet en fjerde stilling som en egenandel i prosjektet. Instituttet har en underdekning på 3 årsverk i undervisningsregnskapet som i hovedsak er knyttet til usikkerheten omkring den framtidige finansieringen av trygdeøkonomigruppen. Instituttet fikk tildelt to stillinger i 2016. Den ene ligger utenfor rekrutteringsmodellen og er en øremerket tildeling fra universitetsdirektøren knyttet til Helseøkonomi. Instituttet hadde en vitenskapelig stilling som gikk av med pensjon i 2016 og det forventes ytterligere en naturlig avgang i 2018.

Studiepoengproduksjon har gått ned de siste årene, men instituttet har likevel den høyeste studiepoengproduksjonen pr vitenskapelig ansatt. Det ble avlagt en doktorgrad i 2014 og to i

2015.

Antall publikasjonspoeng ved instituttet har vært lav i flere år, men gikk betydelig opp i 2015, og instituttet er en av de med den laveste produksjonen av publikasjonspoeng pr vitenskapelig ansatt ved fakultetet.

Den eksternt finansierte aktiviteten hadde en økning fra kr. 8,1 mill. i 2014 til kr. 8,6 i 2015.

Fakultetsledelsens vurdering

Nye faste vitenskapelige stillinger er den største og viktigste investeringen fakultetet foretar. Avgang både pga pensjon og oppsigelser har frigjort flere stillinger i løpet av 2016. I 2017 er det minimum åtte fast vitenskapelige ansatte som går av med pensjon og minst tre i 2018, gitt at aldersgrensen fortsatt er 70 år. Tabellen under viser naturlig avgang i de ulike fagmiljøene frem til 2022, gitt en aldersgrense på 70 år.

Avgang - vitenskapelige stillinger - 70 år						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sosiologi	3				1	
Adm.org.	1	2	1		1	1
Sampol	3					
Økonomi		1	1			
Infomedia				1		2
Sosialantr			2	1	1	1
Geografi			1		1	
Systemdynamikl	1					2
	8	3	5	2	4	6

For å møte generasjonsskiftet og opprettholde den faglige aktiviteten i fagmiljøene foreslås det å fordele 12 nye faste vitenskapelige stillinger. Stillingene tildeles under forutsetning av at det finnes et tilfredsstillende søkergrunnlag.

Det er et mål for fakultetet å rekruttere de beste fagpersonene i alle typer stillinger. For å nå dette målet er gode rekrutteringsprosesser avgjørende. Både intern og ekstern rekruttering må være offensiv og det er viktig å bruke de nødvendige ressurser og nettverk for å finne de beste kandidatene. Fakultetsledelsen vil være i dialog med fagmiljøene om rekrutteringsprosessen.

Rekrutteringen må brukes målrettet for å styrke både utdanning og forskningsaktiviteten. Fortsatt har fakultetet for få internasjonalt anerkjente forskere på toppnivå, og nyrekruttering bør benyttes for å forbedre denne situasjonen. Det må arbeides for å oppnå en jevnere kjønnsbalanse i fagmiljøene.

Forslag til fordeling av nye vitenskapelige stillinger

Etter en samlet vurdering av kriteriene i fakultetets langsiktige rekrutteringsmodell, analyse av situasjonen ved de enkelte instituttene og dialog med instituttlederne, har fakultetsledelsen kommet til at Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap, Institutt for informasjons- og medievitenskap og Sosiologisk institutt tildeles 2 stillinger hver. Institutt for geografi, Institutt for sammenliknende politikk, Institutt for økonomi, Institutt for

sosialantropologi og gruppen for Systemdynamikk tildeles en fast vitenskapelig stilling hver. I tillegg tildeles Senter for klima og energiomstilling (CET) en faglig koordinatorstilling.

I det følgende vil vi kort oppsummere de forhold som ligger til grunn for dette forslaget og begrunne forslaget til fordeling.

Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap har en betydelig underdekning i undervisningskapasiteten i forhold til gjennomsnittet på fakultetet. Instituttet har også to personer som går av med pensjon innen utgangen av 2018. Det foreslås at instituttet tildeles to faste stillinger.

Institutt for geografi har finansiering fra rekrutteringsprogrammet i Bergens forskningsstiftelse til prosjektet SpaceLab med Håvard Haarstad som prosjektleder. I tråd med avtalen med BFS foreslås det at instituttet tildeles en stilling som lyses ut innenfor Håvard Haarstads forskningsfelt.

Gruppen for Systemdynamikk består av tre faste stillinger og vil ha en naturlig avgang i 2017. For å opprettholde den faglige aktiviteten foreslås det at gruppen tildeles en fast stilling.

Institutt for informasjons- og medievitenskap har en betydelig underdekning i undervisningskapasiteten i forhold til gjennomsnittet ved fakultetet. De tre faste stillingene knyttet til Media City Bergen vil komme inn i rekrutteringsmodellen i 2018, og skal finansieres av øremerkede studieplasser. Det foregår nå et utredningsarbeid ved UiB og fakultetet med mål om å styrke satsingen på IKT-feltet. Det foreslås at instituttet tildeles to stillinger.

Institutt for sammenliknende politikk har en liten overdekning i undervisningskapasiteten i 2017, men ettersom instituttet i løpet av 2017 har naturlig avgang i tre vitenskapelige stillinger foreslås det at instituttet tildeles en fast stilling.

Institutt for sosialantropologi har en overdekning i undervisningskapasiteten på ett årsverk i 2017, men har to permisjoner som kan bli ytterligere forlenget. For å unngå langvarige vikariat foreslås det at instituttet tildeles en fast stilling.

Institutt for økonomis underdekning i undervisningskapasiteten er knyttet til usikkerheten omkring den fremtidige finansieringen av de faste stillingene i Trygdeøkonomiprojektet. Instituttet har hatt en naturlig avgang i 2016 og vil ha en avgang i 2018. Det foreslås at instituttet tildeles en fast stilling.

Sosiologisk institutt har en betydelig underdekning i undervisningskapasitet. For å sikre den faglige aktiviteten fremover foreslås det at instituttet tildeles to faste stillinger. Pga en sterk søkerliste på en allerede utlyst stilling vil en av de tildelte stillingene få tilsetting allerede i 2016.

Senter for klima og energiomstilling (CET)

Etter vedtak i universitetsstyret har fakultetet mottatt en fem-årig øremerket bevilgning til en koordinator av CET. Det foreslås å tildele en fast stilling som skal ha ansvaret for å utvikle og koordinere den faglige aktiviteten ved CET.

Forslag til vedtak:

Styret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet slutter seg til premissene for tildeling av faste vitenskapelige stillinger slik det fremgår av saksfremstillingen. I budsjettet for 2017 tildeles Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap, Institutt for informasjons- og medievitenskap og Sosiologisk institutt to faste vitenskapelige stillinger. Institutt for geografi, Institutt for sammenliknende politikk, Institutt for økonomi, Institutt for sosialantropologi og gruppen for Systemdynamikk tildeles en fast vitenskapelig stilling hver. Senter for klima og energiomstilling (CET) tildeles en faglig koordinatorstilling.

Knut Helland
dekan

Alette Gilhus Mykkeltvedt
fakultetsdirektør